

ЎЗБЕКISTON ПРЕЗИДЕНТИ ТУРКИЯ ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТ ҚИЛДИ

6 февраль кuni Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг

Туркия Республикаси Президенти Режеп Таййип Эрдоған билан телефон орқали мулоқоти бўлиб ўтди.

Давлатимиз раҳбари Туркиянинг жануб-шарқий вилоятларида рўй берган кучли zilзила оқибатида кўплаб инсонлар курбон бўлгани ва катта талафотлар кўрилгани муносабати билан чуқур ҳамдардлик ихжор этди. Биродар Туркия халқига, вафот этганлар ва жабрланганларнинг oilалари ва ақинларига далда сўзлари билдирилди.

Табиий офат оқибатларини бартараф этиш

мақсадида амалий ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди. 7 февраль кuni Ўзбекистондан Туркияга гуманитар ёрдам ва кўтқарувчилар гуруҳи жўнатилиши режалаштирилган.

Икки томонлама кун тартиби ва минтақавий ҳамкорликнинг долзарб жиҳатлари юзасидан ҳам фикр алмашилди.

Ў.А.

ХИТОЙ БИЛАН КЎП ҚИРРАЛИ ҲАМКОРЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ МУҲИМЛИГИ ТАЪКИДЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 6 февраль кuni мамлакатимиздаги дипломатик миссиясини якунлаётган Хитой Халқ Республикасининг Фавкулотда ва Мухтор элчиси Цзян Янни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари элчининг Ўзбекистон – Хитой дўстлик ва ҳар томонлама стратегик шериклик муносабатларини мустаҳкамлашдаги сермаҳсул ишлари ва фаол саъй-ҳаракатларини мамнуният билан қайд этди.

Утган йилнинг сентябрь ойида ХХР Раиси Си Цзиньпиннинг Ўзбекистонга давлат ташрифи муваффақиятли ўтди.

Кейинги бир неча йилда товар айирбошлаш икки баробар кўпайди, қўшма лойиҳа ва корхоналар сонини уч баробарга ошди. Ийрик инвестиция ва инфратузилма лойиҳалари амалга оширилмоқда. "Хитой – Қирғизистон – Ўзбекистон" темир

йўлини қуриш лойиҳасини илгари суриш бўйича амалий ҳамкорлик бошланди.

Маданий-гуманитар алмашинувлар кенгаймоқда, таълим, соғлиқни сақлаш, археология, туризм ва бошқа йўналишларда муҳим дастурлар рўйбга чиқарилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони билан икки томонлама муносабатларда бугунги даражага эришилишига қўшган шахсий ҳиссаси учун элчи Цзян Янь мамлакатимизнинг юксак давлат мукофоти – "Дўстлик" ордени билан тақдирланди.

Ў.А.

ЭНЕРГИЯ ТАЪМИНОТИДА НАЗОРАТНИ КУЧАЙТИРИШ ЧОРАЛАРИ БЕЛГИЛАНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев ҳузурида 6 февраль кuni энергия таъминоти соҳасида назорат тизимини тартибга солиш чора-тадбирлари юзасидан йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишда энергия етказиб бериш ва ҳисоб-китоб тизимидаги муаммолар танқидий таҳлил қилинди. Январ ойидаги совуқ бу борада бошқарув ва назорат сусайиб кетганини яққол кўрсатди. Мутасадди ташкилотлар автоматик ҳисоблаш тизими электр энергиясида 92 фоиз, табиий газ бўйича 98 фоиз ўрнатилган, деб ҳисобот берган. Лекин ҳалигача дебитор қарздорлик юқорилигича қолмоқда.

Туманлардаги тармоқдорлари электр ва газга улашишга ҳисоб-китоб ва таҳлилларсиз руҳат бераёпти. Масалан, Тошкент шаҳрининг 120 та маҳалласида трансформаторлар юқламини кўтармагани учун бир ойнинг ўзида 5-6 марта таъмирланган.

Ҳанузгача тизимда ўғирлик жуда катта. Ресурслар ҳўжасизларча талон-торож қилинаёпти. Биргина декабрь ойида электр ва газдан ноқонуний фойдаланиш бўйича 12 мингдан зиёд ҳолатда 600 миллиард сўмлик зарар аниқланган. Автомобилларга газ қўйиш шохобчалари устидан назорат бутунлай издан чиққан.

Шулардан келиб чиқиб, энергетика соҳасида назоратни кучайтириш ва қонуни устуворлигини таъминлаш бўйича янги тизим белгиланди. Бу тизимга энергетика назорати бўйича икки йил фавкулотда тартибда ишлаш вазифаси қўйилди. Энергоинспекция ва Мажбурий ижро бюросининг ишини такомиллаштириш, электр ва табиий газга улашишда янги чора-тадбирларни жорий қилиш юзасидан топшириқлар берилди.

Йиғилишда энергетика инфратузилмасини ривожлантириш масалаларига ҳам эътибор қаратилди. Хусусан, Тошкент шаҳрининг рақамли харитасини ишга тушириш вазифаси қўйилди. Бунда аукционга чиқарилаётган ерларнинг жойлашуви, энергетика, коммунал ва ижтимоий инфратузилма қуввати аниқ кўриниб туради.

Йиғилишда мутасаддилар янги тизимни амалга ошириш масалалари юзасидан ахборот берди.

Ў.А.

Кўп қаватли уйлар базальт билан қопланади

Ислом ИБОДУЛЛА, "O'zbekiston bunyodkori" муҳбири.

Шу кунларда пойтахтнинг Учтепа ёки Чилонзор томонларига йўлингиз тушса, маҳалларда ишлаётган уста-қурувчиларга дуч келасиз. Улар ҳудуддаги эски кўп қаватли уйларнинг юзасига базальт плиталар қоплашмоқда. Улардан сўранг: – Базальт плита нега керак ўзи? Улар шундай жавоб беришади: – Қайта аномал совуқда қолмаслигиниз учун.

Хабарингиз бор, Президентимизнинг топшириги билан Ўзбекистон бўйича 1991 йилгача қурилган 31 мингта кўп қаватли уйнинг фасад қисми базальт қопламага ўтказилиб, муқобил энергия манбаларидан фойдаланган ҳолда иссиқ сув ва электр билан таъминлиниши белгиланган. Шунингдек, бугунги кунда республика бўйича жами 40 мингта кўп қаватли уй-жой мавжуд бўлиб, 31 минг-

га яқини 1991 йилгача қурилган. Яқинда Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги мутасаддиларидан иборат гуруҳ иштирокида пойтахтимизнинг Учтепа ва Чилонзор туманларига пресс-тур ташкил этилди. Тадбир давомида иштирокчилар мазкур туманларда танланган кўп қаватли уйлар юзасига базальт плиталар қоплаш бўйича олиб борилаётган ишлар билан таништирилиб, мутасаддилар томонидан аҳолига тушунтиришлар берилди.

▶ 2 бет

ҚУРИЛИШ ВА УЙ-ЖОЙ КОММУНАЛ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИДА

Аҳоли мурожаатлари ўрганилмоқда

Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги биносидан вазир ўринбосари Озода Жўраева бошчилигидаги мутасаддилар иштирокида раҳбарият қабули ўтказилди.

Унда жисмоний ва юридик шахсларнинг кўп қаватли уйларга хизмат кўрсатиш, хусусан, бошқарув ташкилотлари фаолиятига оид мурожаатлар кўриб чиқилди. Шунингдек, юртдошларимизнинг ичимлик суви ҳамда иссиқлик таъминотига оид сўровлари кўриб чиқилиб, уларнинг ечимига оид чора-тадбирлар тегишли мутасаддилар билан муҳокама қилинди.

Шу билан бирга, мулкдорлар томонидан барпо этилаётган ноқонуний қурилмалар ҳамда ичимлик суви таъминотига уланган ноқонуний уланмаларни бартараф этиш юзасидан ҳам мурожаатлар келиб тушган бўлиб, уларни жойига чиққан ҳолда тезкор ўрганиш ва бартараф этиш чораларини кўриш бўйича тегишли масъулларга топшириқлар берилди.

Ҳозиргача қабул қилинган мурожаатлар юзасидан аҳолига ҳужуқий тушунчалар берилди. Жойига чиқиб ўрганиш талаб этилаётган мурожаатлар бўйича аниқ мuddат белгиланиб, қатъий назоратга олиниши таъкидланди.

Вазир ўринбосарлари – Наманганда

Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлигининг биринчи ўринбосари Шерзод Ҳидоятлов ҳамда вазир ўринбосари Даврон Адилов хизмат сафари билан водийда, хусусан, Наманган вилоятида бўлиб, ҳудудда амалга оширилаётган қурилиш ишлари, шунингдек, кўп қаватли уйларнинг ҳолатини кўздан кечирдилар.

Ўрганишлар давомида мавжуд камчиликларни бартараф этиш, аҳолига муносиб хизмат кўрсатиш йўналишидаги ишларни янада жадаллаштириш лозимлиги қайд этилди. Хусусан, иссиқлик энергиясини етказиб берувчи қурилмалар ҳам

кўздан кечирилиб, энерготехжамкорликка алоҳида эътибор қаратиш кераклиги айтилди. Аҳоли вакиллари билан бўлган суҳбатда уларни қизиқтираётган масалалар, ҳудудда бўладиган ўзгаришлар бўйича маълумотлар берилди.

"O'ZBEKISTON BUNYODKORI" газетасининг расмий сайти – uzbyunodkor.uz ишга тушганини маълум қиламиз. Сайтга хабарлар, ишлаб чиқараётган маҳсулот ва хизматларингиз ҳақида маълумотларни жойлаштиришингиз мумкин. ҲАМКОРЛИККА ЧОРЛАЙМИЗ!

Кўп қаватли уйлар базальт билан қопланади

1-БЕТ АНОМАЛ СОВУҚ КЎП ЙИЛЛИК КАМЧИЛИКЛАРНИ КЎРСАТДИ

Биламизки, Учтепа ва Чилонзор туманидаги тўрт, беш қаватли биноларнинг аксарияти анча илгари қурилган бўлиб, уларнинг фасад қисмлари таъмирталаб ҳаволга келиб қолган. Иссиқ ва совуқ ўтказувчанлик даражаси нисбатан ўз сифатини йўқотган. Эндиликда ушбу туманлардаги кўп қаватли бинолар юзасини босқичма-босқич иссиқлик сақловчи қурилиш материаллари билан қоплаш назарда тутилмоқда. Учтепа туманидаги биноларнинг қарийб 60 фоизи 4 ва 5 қаватдан иборат бўлиб, бугунги кунда уларнинг дераза ҳамда девор қисмларининг иссиқлик сақлаш қобилиятида муаммолар кўзга ташланаяпти.

– Ҳақиқатини айтиш керакки, биз узоқ йиллар давомида бу йилги каби совуққа дуч келмадик, – дейди Тошкент шаҳар ҳокими вазифасини бажарувчи Бахтиёр Раҳмонов. – Бу ҳам узоқ йиллар давомида аномал совуқ шароитига тайёрланмай келишимизга сабаб бўлди. Эндиликда ҳар қандай аномал шароитларга тайёргарликни оширишимиз керак. Ҳозирги кунга келиб, Учтепа тумани Боғи обод маҳалласидаги 8 та кўп қаватли уй, битта боғча ва мактаб учун иссиқлик қозонларининг янгисини ўрнатишни режалаштиряпти. Тошкент шаҳридаги мавжуд 11 та лаборатория ускуналаридан фойдаланиб, коммунал тизимдаги муаммоларни аниқлаш ва 900 километрдан ошқ узунликдаги кабель тармоқларини ётқизиш кўзда тутилган. Шунингдек, 228 та трансформатор, 5 та 110 киловаттлик подстанция қуришимиз керак. Ана шунда биз ҳар қандай қил шароитига тайёр бўламиз. Айтиш керакки, Тошкент шаҳрида ижтимоий соҳани ривожлантириш бўйича ҳам бир қанча ишлар амалга оширилмоқда. Мазкур ҳаракатлар шаҳар бўйлаб кўш панелларини ўрнатиш, бу орқали 3 йил давомида ишлаб чиқарилган минг мегаваттдан ошқ электр энергияси билан шаҳар аҳолисининг 7 йиллик эҳтиёжини қоплаш мумкинлигини исботламоқда. Ҳозирда 2 йиллик, қиймати 400 миллиард сўмдан ошқ лойиҳани амалга ошириш режалаштирилган. Мазкур лойиҳанинг 200 миллиард сўм миқдордаги қисми жорий йил ижтимоий соҳани ривожлантириш учун йўналтирилган. Шу мақсадда, Учтепа ва Чилонзор туманларидаги кўп қаватли уйларда коммунал соҳани қўллаб-қувватлашга қаратилган ҳаракатлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, тажриба-синов тарихида Тошкент шаҳрининг бу икки туманларидаги айрим кўп қаватли уйларнинг юза қисмларини базальт билан қоплаш ишлари олиб борилмоқда. Биламизки, ба-

зальт қопланган уйларнинг қишда иссиқлик, ёзда салқинликни сақлаш хусусияти 40 фоизга ошади. Иссиқликка бўлган эҳтиёжнинг камайиши натижа-сида кўшимча 30 фоиз табиий газ иқтисод қилинади. Учтепа туманидаги мавжуд 700 та кўп қаватли уйда БСК фаолияти йўлга қўйилган. Ҳозирда энг муаммоли вазиятлар ушбу хонадонларни боғловчи қувурлардаги носозликларда кўринмоқда. Қувурларнинг носозлиги сабаб, амалда унинг ички қисмида циркуляция жараёни секинлашади. Бу эса иссиқлик батареяларининг тўлиқ ишламаслигига сабаб бўлади.

БУ ҚОПЛАМАНING ҚАНДАЙ АФЗАЛЛИКЛАРИ БОР?

Жорий йилдан эйтиборан, Қурилиш ва Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирликлари ягона кесимига бирлаштирилди. Бу билан, мазкур вазирликларнинг иш тартиби ҳам узвийлик касб этиб, яхлит тизимга туширилди. Шунингдек, икки вазирликнинг потенциал бирлашуви мутахассислар олдига энг муҳим ижтимоий соҳа ва уй-жой объектларини модернизация қилиш вазифасини қўйди. Ушқоридан айтганимиздек, жорий йилги аномал совуқ шароити амалда қурилиш ва коммунал соҳа объектларининг бу каби кескин иқлим шароитларига тайёр эмаслигини кўрсатди. Пойтахтимизнинг Учтепа ва Чилон-

зор туманларида намуна тарихида амалга оширилган ишлар учун ушбу массивлардаги 3 та энг ёмон ҳолатдаги уй танланиб, уларнинг юза қисмига базальт плиталар қопланмоқда. Базальт тоғали қоплама деворга ўрнатилган, бир муддат деворнинг ўзи исиб олиши керак бўлади. Иссиқликнинг ортишини хонадон эгалари 7-8 кунда сезади.

– Базальт плита экологик материал ҳисобланади, – деди қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазири Батир Закиров. – Базальт – тошнинг бир тури бўлиб, уни 1 400 – 2 000 даражали газда эритиб, тола олинад, кейин пахта қилинади. Унинг афзаллиги иссиқ ва совуқни ўтказмаслиги, ўзига нам олиш қобилиятининг пастлиги ва муҳими, могор ҳам, бактерия ҳам ҳосил қилмаслигидир. Моғор аслада иссиқлик ва совуқлик тўқнашган жойда, яъни, намлик юзага келиши оқибатида пайдо бўлишини инobatта олиш зарур. Деворларни изоляция қилишимиз натижа-сида аввало, деворнинг ўзи исиди ва ичкари томонда могор юзага келмайди. Бу уйлар аҳолининг хусусий мулки, унга тўғридан-тўғри ара-лашишга ҳаққимиз йўқ. Шунинг учун, биз намуна сифатида кўрсатаямиз. Бу тажриба фақат Учтепа ва Чилонзорда эмас, водийда, Оҳангарон ва Чирчиқда ҳам амалга оширилмоқда. Ҳозиргидек қил пайтда аҳоли натижани аққол сезади. Ёз ойларида ҳаво со-вутчи қурилмаларига бўлган эҳтиёж уч бараварга камайди. Чунки базальт қишда иссиқни, ёзда совуқ-

ни яхши сақлаш хусусиятига эга. Бино деворлари аслада ташқаридаги шовқинни ўзига ютиши нати-жа-сида хона ичида 30-40 децибел шовқин бўлади. Базальт қоплангандан кейин бу кўрсаткич 15-20 децибелга тушади.

Қурилиш норма ва қоидаларига кўра, Тошкент шаҳри учун энг паст ҳарорат минус 15 градус этиб белгиланган. Бугунга қадар қурилаган уй-жойлар-нинг ҳароратбардошлиги ҳам шу норма асосида ўл-чаниб, қурилиш ишлари олиб борилган. Аммо жорий йил 10 кун давомида минус 15 градус совуқдан қуйи ҳарорат қайд этилди. Шу боис, бугун кўплаб барпо этилаётган ва мавжуд кўп қаватли уйларнинг шаро-итини яхшилаш бўйича ишлар бошланди. Юқоридаги тажриба ёрдамчи амалий ишлардан эканлиги бил-лан аҳамиятлидир. Албатта, аҳоли орасида ва ижтимо-ий тармоқларда бу ишларга нисбатан турли фикр-лар илгари сурилмоқда. Айтиш керакки, базальт плиталар қоплангач, унинг ичида яшовчи аҳоли ҳароратнинг ўзгарганлигини яққол сезади.

КЎП ҚАВАТЛИ УЙ-ЖОЙЛАР ТАШҚИ ТАЪМИРГА МУҲТОЖ

Ранг-қути ўчган, униққан, яхлит норма ва қои-дага бўйсунмасдан ўзгартирилган уй қисмлари сизга таниш манзарамми? Ҳа, Тошкент шаҳридаги кўп қаватли уйларнинг асосий камчиликларидан бири – биноларнинг эскирган фасад қисмларидир. Бу борада ҳам кўплаб тадбирлар қурилаганга қарама-сдан, аксар кўп қаватли уйларнинг ланд-шафт-ташки фасад ҳолати ачинарлилигича қол-моқда. Эндиликда биноларнинг юзасига базальт плиталарнинг қопланиши мазкур муаммонинг қис-ман ечими бўлиши мумкин. Шунингдек, бу жараён маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни ҳам қўллаб-қув-ватлашга хизмат қилади.

– Маҳалламизда 35 та кўп қаватли уй, 120 ерли хонадон мавжуд, – деди Учтепа тумани Боғи обод маҳалласи раиси Қўчқор Турдиев. – Маҳалламиз-даги ҳолати ёмон деб тоғилган 21 та уйнинг ташқи қисми намунавий асосда базальт плиталар билан қопланмоқда. Жорий ишлар билан танишиш мақса-дида маҳалламизга ташриф бу юрган мутасаддилар таъкидлаганидек, базальт қопламалар унинг ички ҳароратини мўътадил сақлашга аҳамиятлидир. Ал-батта, иш бошлангандан олдин уй эгалари билан маълум тушуновчилар ҳам қузатилди. Булар-нинг сабаби замонавий қурилиш материалларига нисбатан нотўғри қараш шаклланишидир. Бу қурилиш материалларидан хорижий давлатларда кўп миқдорда фойдаланилади. Олиб борилган ту-шунириш ишлари ва лойиҳанинг объектив расм-лари билан танишган хонадон эгаларининг фикри

ўзгарди. Базальтнинг фойдали томонларидан яна бири – ички безакларнинг сифатли хизмат кўрсати-шини таъминлашдир. Ҳозирги кунда намуна-вий қоплама ўзини оқлаган тақдирда кўшимча ра-вишда маҳалламиздаги 8 та уйнинг юзасига базальт қопланади.

НЕГА УЙЛАР СОВУҚ ЎТКАЗИБ ЮБОРМОҚДА?

Пресс-тур давомида мутасаддилардан иборат гуруҳ амалга оширилаётган ишлар билан танишиш мақсадида Чилонзор туманининг 7-мавзесида бў-лишди. Мавзедаги танлаб олинган эски гиштин би-ноларнинг юзаларига базальт қопламалар ётқизиш ишлари қизгин олиб борилмоқда. Ишнинг даст-лабки босқичларида кўп қаватли уйларнинг том ва дераза қисмларидаги темир панжаралар лойиҳага биноан хонадон соҳиб бино келишилган ҳолда олиб ташланди. Мазкур биноларнинг юза қисмла-рини базальтлаш ҳаракатлари 10 кун муддатда тўла ниҳоясига етказилиши кўзда тутилган. Мазкур ху-дудда ҳам мутасаддилар аҳоли билан учрашувда ба-зальт плиталарнинг хусусиятига тўхталиб ўтилди.

– Уйларнинг совуқ ўтказиб юбориши қизиқ ҳолат, – деди “SA Basalt” корхонаси мутахассиси Иброҳим Алибеков. – Агар лаборатория шароитида эски уйларнинг юза қисмлари “рентген” қилинса, кўп миқдордаги ҳаво ўтказиш қисмлари кўриниб қолади. Бу уйларни таъмирлашнинг янги афтер-натив йўлларида бири, албатта, базальт плитала-ридир. Бизнинг корхонамиз ҳам ҳозирда пойтахт-даги эски уйларнинг юзаларини базальт плиталар билан қоплашга асосий таъминотчилардан бири бўлиб турибди. Биз учун базальт материаллари бир-роз бегонадек туюлади. Халқимиз орасида бу мах-сулот турлига нисбатан тасаввур ҳали тўла шакл-ланмаган. Уйлайманки, улкамиз бўйлаб кўп қаватли уйларнинг юза қисмларига базальт плиталарнинг қопланиши келажакда ушбу махсулотларга бўлган талабнинг ошшишига ҳам хизмат қилади.

Шаҳарсозлик норма ва қоидаларининг “Қури-лиш иссиқлик техникаси” талабларига мутаносиб, бино деворларида иссиқлик сақловчи материал-ларни унинг ташқарисидан ўрнатиш лозим. Самара-ли иссиқлик изоляция материалларидан бўлган ба-зальт плиталари шундай ҳарорат сақловчи қурилиш материал сифатида янги коммунал ислотларнинг ажралмас бўлагига айланмоқда.

Пресс-тур давомида мутасаддилар аҳолига ма-зкур ишларнинг аҳамиятини чуқур тушунириб, ба-зальт қопламалари эски кўп қаватли турар жойлар-нинг сифатини оширишга бирламчи восита бўла олишини таъкидладилар.

Махус ўқув курслари ташқил этилмоқда

Аъзамиддин Қўлдашев, Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлигининг Таълим, илм-фан ва инновация фаолиятни мувофиқлаштириш бошқармаси бошлиғи.

Жорий йилнинг январь ойи иккинчи ўн кунлигида республикамизда аномал совуқ ҳаво кузатилганидан хабарингиз бор. Бундай об-ҳаво шароитида айниқса, шаҳарларда жойлашган кўп қаватли уйларнинг муҳандислик-коммуникациялари тизимларида ҳамда табиий газ босимининг пасайиши ҳисобига электр энергиясида кўплаб талафотлар, авариялар вужудга келди. Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлигининг барча ходимлари юзага келган аварияларни тезкор бартараф этиш мақсадида, Тошкент шаҳридаги бошқарув сервис компаниялари ҳамда кўп қаватли уй-жойларга хизмат кўрсатувчи ширкатларга сафарбар қилинди. Барча ҳудудларда кичик Ишчи гуруҳлар шакллантирилиб, улар томонидан кўп қаватли уйларда юз берган носозликлар тезкорлик билан бартараф этилди.

Ушбу мураккаб вазиятда кўп қаватли уйлар ҳамда муҳандислик-коммуникациялари тизимларига хизмат кўрсатувчи ишчи-ҳодимларнинг ўз касбига бўлган фидойилиги ва масъулиятини эътироф этиш керак, албатта. Аммо айрим сантех-ник устаси, пайвандчи, электромонтаж-чи каби касб эгаларининг соҳадаги янги технологиялар тўғрисида малакаси етар-ли даражада эмаслиги, уларга қўшим-ча билим ва кўникмалар зарурлиги ҳам кўзга ташланди. Шу мақсадда, Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазири Б.Закиров томонидан Кўп қаватли уйлар ҳамда муҳандислик-коммуникациялари тизимларига хизмат кўрсатувчи ишчи-хо-

димлар малакасини ошириш ва касбга тайёрлаш бўйича қисқа муддатли махсус ўқув курсларини ташқил этиш вазифаси белгиланди.

Ушбу топшириқ ижросини таъмин-лаш мақсадида, 2023 йилда Тошкент шаҳри бўйича бошқарув сервис компани-ялари ҳамда кўп қаватли уй-жойларга хизмат кўрсатувчи ширкатларнинг 600 дан ортиқ ишчи-ҳодимларини вазирилик жамғарма маблағи ҳисобидан малака оширишни таъминлаш режалаштирил-ди. Ўқув жараёнини сифатли ташқил этиш учун йўналишлар кесимида ўқув дасту-рлари ишлаб чиқилди ҳамда машғул-ларни ўтказиш учун малакали ўқитувчи ва

ишлаб чиқариш таълими усталари жалб этилди. Шунингдек, ўқув жараёнларини ташқил этиш учун моддий-техник база-си етарли бўлган Олмазор касб-ҳунарга ўқитиш маркази танланди. Бу муассасада йўналишлар бўйича барча жиҳозларга эга бўлган ўқув ва устaxonалар мавжуд. Бу ҳам ўз навбатида, машғулотларни са-марали олиб бориш учун хизмат қилади.

Мазкур қисқа муддатли малака оши-риш жараёни 36 соатга мўлжалланган бўлиб, ўқув машғулотлари дастлаб кўп қаватли уйлар ҳамда муҳандислик ком-муникациялари тизимларига хизмат кўрсатувчи сантехника ишлари устаси, электромонтажчи ва электрогазлайванд-чи каби касб эгалари учун ўтказилган бўл-са, келгусида йўналишлар кўламининг янада кенгайтириш режалаштирилган.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, курс тингловчилари билан сўхбатлашиб, ўқув машғулотлари ва уларга қиритили-ши лозим бўлган тақлифлар билан та-нишидик. Қолаверса, бошқарув компания-ларида замонавий техника ва жиҳозлар билан ишлайдиган усталарни бир жойга тўплаш орқали улар орасида ўзаро таж-риба алмашиш жараёни ҳам амалга оши-рилмоқда.

Бундан ташқари, ишлаб турган иш-чи-ҳодимларни ишдан ажралмаган ҳолда қисқа муддатли малака ошириш курсларига жалб этилганлиги жойлар-даги муаммоларни ўрганишда анча қўл келмоқда. Чунки ҳар бир йўналиш мута-хассиси ўз иш фаолиятида дуч келаётган муаммо ва тақлифларни билдирмоқда.

Масалан, муаммо ва тақлифлардан бирида кўп қаватли уйларнинг ертўла қисмларидаги қувурлар тартибсиз ҳолда монтаж қилинганлиги айтилди. Бу эса му-тахассисларнинг иш жараёнининг амалга оширишида ноқулайликлар туғдиради. Бундан ташқари, кўп қаватли уйларнинг ертўласида ҳар хил интернет кабеллари-нинг бетартиб равишда тортилганлиги ҳам юқорида кўрсатилган касб эгаларининг иш фаолиятига ҳалал бериши билдирилди.

Биз масъуллар, бу каби муаммо ва тақлифларни таҳлил этган ҳолда, улар-нинг ечимини бўйича зарурий чора-тадбир-лар ишлаб чиқишни ва амалга оширишни муҳим вазифа сифатида белгилаб олдик. Айни пайтда махсус курсларда машғулотлар режа бўйича олиб борил-моқда. Ўқув машғулотларини муваф-фақиятли тамомлаган ишчи-ҳодимлар “Коммуналўқув” ДУКнинг махсус серти-фикатига эга бўлади.

Инспекторлар томонидан мониторинг ўтказилмоқда

Ҳабибулло Ўринов, Наманган вилояти Қурилиш ва коммунал хўжалиги соҳасида ҳудудий назорат инспекцияси бошлиғи.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 9 сентябрда “Энергия тежовчи технологияларни жорий қилиш ва кичик қувватли қайта тикланувчи энергия манбаларини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 220-сонли Фармони қабул қилинган. Фармонда 2023 йилнинг 1 январидан бошлаб янги қуриладиган ва реконструкция қилинадиган барча қурилиш объектлари, “Янги Ўзбекистон” массивлари, шунингдек, умумий майдони 1 минг квадрат метрдан катта бўлган барча савдо-кўнгличар марказларининг бино-иншоотларини лойиҳалаштириш ва ишга туширишда иссиқ сув истеъмолчи ҳажмининг камиди 25 фоизи қуёш суви иситиш қурилмалари орқали қопланиши лозимлиги таъкидланган.

Шунингдек, фармоннинг “Энергия самарадорлик” қисмида қайта тикла-нувчи энергия манбалари қурилмала-рини ўрнатиш кўзда тутилмаган лойиҳа ҳужжатлари бўйича қурилиш ишларини бошлаш ҳамда иссиқ сувдан фойдаланиш режалаштирилган янги бино ва иншо-отларда қуёш суви иситиш қурилмалари-ни ўрнатиш кўзда тутилмаган тақдирда уларни фойдаланишга қабул қилиш мақ-садига қўйилган. Бунда, ижтимоий соҳа об-ъектлари, бошқа бюджет ташкилотлари раҳбарлари ва масъул ходимлари фа-олияти самарадорлигининг муҳим кўрсат-

кичларини баҳолаш тизимида энергия тежовчи ҳамда қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш ишлари алоҳи-да инобатга олинади. Ушбу кўрсаткичлар бажарилишига қараб уларни рағбатлан-тириш чоралари белгиланган.

Бундан ташқари, кўп хонадонли уй-жой фондидан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси, Қурилиш ва комму-нал хўжалиги соҳасида назорат инспек-цияси, Нефть махсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш инспек-цияси ҳамда Электр энергетикада на-зорат инспекцияси республика бўйича қурилаган янги объектларда қуёш суви иситиш қурилмалари ўрнатилиши юза-сидан ўз ваколатлари доирасида тизимли назорат ўрнатиши каби бошқа қатор ва-зифалар ҳам белгилаб қўйилган.

Шунингдек, қарорда белгиланган вазифаларга кўра, Ўзбекистон Республи-каси Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжа-лиги вазирлиги томонидан тасдиқланган чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Ушбу вазифалар ижросини таъминлаш мақса-дида Наманган вилояти Қурилиш ва ком-мунал хўжалиги соҳасида назорат қилиш ҳудудий инспекцияси ходимлари томо-нидан вилоятимизнинг барча ҳудудлари-да қурилаган объектларда мониторинг ишлари олиб борилмоқда.

Жумладан, Уйчи туманидаги “Пастгу-зар” МФИда қурилаган, фуқаро У. С.га қарашли савдо ва маиший хизмат кўр-са-ти объект, шу тумanning “Муборак” МФИ ҳудудида барпо этилаётган М. Р.га

қарашли 100 ўринли ихтисослаштирил-ган мактабга ҳам таълим муассасаси, Ко-сонсой тумани А. Навоий кўчасида жой-лашган, бюортмачи “Таъмир қурилиш” МЧЖ томонидан бунёд этилаётган кўп қаватли турар жой биноси, Чортоқ ту-манида бюортмачи “Medecal Diagnostics Eviltion” МЧЖ томонидан қурилаган Тиббий диагностика маркази биноси, Наманган шаҳри, А. Навоий кўчасида “Глобус қурилиш монтаж” МЧЖ томони-дан қурилаган назорат қилиш инспек-цияси ҳамда Электр энергетикада на-зорат инспекцияси республика бўйича қурилаган янги объектларда қуёш суви иситиш қурилмалари ўрнатилиши юза-сидан ўз ваколатлари доирасида тизимли назорат ўрнатиши каби бошқа қатор ва-зифалар ҳам белгилаб қўйилган.

Мониторинг натижаларига кўра, би-но-иншоотлар қурилиш учун қилинган лойиҳаларда энергия самарадорлиги, нуқулбий энергия технологиялари, энергия тежамкорлик ва замонавий иссиқ сақловчи материаллардан фойдаланиш чора-тадбирлари кўзда тутилмаганлиги аниқланмоқда. Аниқланган камчиликлар бўйича инспекторлар томонидан қурув-чи ташкилот раҳбарларига тушунириш ишлари олиб бориляпти. Шунингдек, камчиликлар бартараф этилиб, кўшимча лойиҳа қилинганга қадар қурилиш ишла-рини вақтинча тўхтатиб туриш тўғрисида кўрсатмалар берилмоқда.

Мониторинг ишлари ҳудудлар бўй-лаб давом этмоқда.

Кўп квартиралли уйларни бошқариш тизими

ўтган йиллар давомида бу соҳа қай даражада такомиллашди?

Райҳона ХўЖАЕВА, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Ҳозирги кунда республикада 1,3 миллиондан зиёд хонадондан иборат 40 026 та кўп квартиралли уйлар мавжуд бўлиб, уларга 787 та бошқарувчи ташкилотлар ҳамда 269 та уй-жой мулкдорлари ширкатлари хизмат кўрсатади. Шундан 36 368 та кўп квартиралли уйлар бошқарувчи ташкилотлар томонидан, 991 таси ширкатлар томонидан, 828 таси эса бевосита мулкдорлар томонидан бошқарилади. Кўп квартиралли уй-жой фонднинг 30 868 таси 1991 йилгача, 3 560 таси 1991-2016 йиллар оралиғида, 5 598 таси 2016-2022 йилларда қурилган. Кўп квартиралли уй-жой фонднинг техник ҳолати бўйича 7 037 та уй "яхши", 26 721 та уй "ўрта", 6 268 та уй "оғир" тоифага ажратилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Кўп квартиралли уй-жойларни бошқариш тизimini янада такомиллаштириш тўғрисида"ги ПҚ-5152-сонли қарорига асосан, эксперимент тарихида 2021 йилда республикада 15 та ҳудудда 15 та бошқарувчи ташкилот "очик танлов" йўли билан танланди ва фаолияти тўлиқ йўлга қўйилди.

Мазкур қарор кўп квартиралли уйларни бошқариш соҳасида бир қатор ижобий ўзгаришларга туртки берди. Хусусан, эксперимент натижасида, бошқарувчи ташкилотларга ширкатлардан ўтган кредит қарздорликлари камайиб, янги иш ўринлари яратилган ва ишчилар иш хақи ўртача икки баробарга ошган. Шунингдек, бошқарувчи ташкилотлар томонидан аҳоли муурожаатларига тезкорлик билан жавоб бериш мақсадида 24/7 режимида фаолият юритадиган диспетчерлик ва аварияни бартараф этиш хизматлари, хонадонларни тазалаш, гилам ювиш, автотомашинани тазалаб бериш, деразаларга темир панжалар ва мебель ясаш каби

қўшимча хизматлар йўлга қўйилган. Аҳамиятли томони, бу каби ишлар ўтган йил давомида ташкил этилган бошқарувчи ташкилотларда ҳам амалга оширилган. Хусусан, Тошкент шаҳрида ташкил этилган бошқарувчи компанияларнинг барчасида диспетчерлик хизматлари йўлга қўйилган.

Булардан ташқари, кўп квартиралли уйларни бошқариш тизимининг йилдан-йил такомиллашиб боришида соҳага жорий этилаётган электрон платформалар ва онлайн хизматларнинг ҳам ўрни катта бўлмоқда. Хусусан, бугунги кунда "Менинг уйим" ягона электрон базасига ширкат ва бошқарув ташкилотлар бошқарувчи кўп квартиралли уйлардан 1,3 миллион хонадон тўғрисидаги маълумотлар киритилди ва кадастр агентлигининг маълумотлар базаси билан интеграция қилинди. "Шаффоф коммунал" ойнаси яратилди, электрон тизимдан фойдаланиш юзасидан видеооралиқ тайёрланиб, сайтга жойлаштирилди ҳамда электрон реестр <http://87.237.235.62:4000/uz> ва электрон рейтинг платформаси

<http://kommunal.uz/uz/rate> ҳаволида ишга туширилди.

2022-2023 йиллар куз-қиш мавсумида 2 967 та кўп квартиралли уйларда мукамал ва жорий таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Жумладан, уйларнинг том қисми мукамал ва жорий таъмирланди, кириш йўлаклари, ички муҳандислик тармоқлари, ертўла қисмидаги муҳандислик-коммуникациялари янгиланди. Кодли қулфли темир эшиклар ўрнатилиб, фасад қисми ҳамда электр тақсимловчи шитлар таъмирланди. Бундан ташқари, кўп қаватли уй-жой фондига туташ ҳудудларда болалар майдончалари барпо этилди. Шунингдек, ирригация тармоқлари ва ташқи ёритиш тизimini таъмирлаш ҳамда янги соҳа алмаштириш, йўлакларни бетонлаш, умумфойдаланишдаги ҳожатхоналарни янгидан қуриш каби ишлар амалга оширилди.

Бугунги кунда электр энергиясини тежаш давлат аҳамиятидаги масалага айлангани барчамизга маълум. Шу боис, бошқарувчи ташкилотлар ҳам ўзларининг тасарруфидога кўп квартиралли уйларда айнан шундай мосламалардан фойдаланишни йўлга қўйишмоқда. Бошқарувчи ташкилотлар томонидан уйлар йўлакларига энергия тежамкор сенсор лампалар ўрнатилди. Натижанда, бир суткада 57 минг кВт ёки 17 млн сўм иқтисод қилишга эришилди.

Ўз навбатида, бошқарувчи компаниялар сонининг ортиши ишчи-ходимларга бўлган эҳтиёжни ҳам ошириши бор гап. Ўтган йилда янги ташкил этилган 463 та бошқарувчи ташкилотлар томонидан 15 минг та янги иш ўрни яратилди.

Коммунал соҳа деганда барчамизнинг кўз ўнгимизда яқиндагина бошимиздан ўтган ананал совуқ кунлардаги воқеалар гавдаланса, ажаб эмас. Зеро, бу кунларда энг кўп фидойилик билан меҳнат қилган

юртдошларимиз албатта, коммунал соҳа ходимлари бўлди десак, адашмаган бўламиз. Аниқроғи, 16-19 январь (4 кунлик) ҳолатига кўра, ишчи гуруҳлар томонидан бажарилган ишларга тўхтайдиган бўлсак, 715 та кўп хонадонли уйларда электр, 107 та кўп хонадонли уйлар ва 3 та ижтимоий объектда иссиқлик таъминоти ҳамда 2 та кўп хонадонли уйда газ таъминоти қайта тикланди. Ҳудудлардаги 207 та кўп хонадонли уйларнинг электр энергияси билан таъминлаб берувчи жиҳозлари (кабель, шит, автомат) янги соҳа алмаштирилиб, кўп квартиралли уйларга боғлиқ 35 та трансформаторда таъмирлаш ишлари амалга оширилди. 121 та кўп хонадонли уйларнинг ертўла қисмида жойлашган муҳандислик ва оқова сув тармоқларида юзага келган авариялар, 56 та кўп хонадонли уйларнинг ичимлик сув қувурларидаги ёрилиш ва музлаш ҳолатлари бартараф этилди, 12 та носоз лифт ускуналари таъмирланиб, ишга туширилди. Булардан ташқари, 2 та кўп хонадонли уйларнинг том қисми жорий таъмирланди, 33 та уйнинг 123 та кириш йўлак эшикларига доводчиклар ўрнатилди, 20 тасининг кириш йўлакларидоги фромугаларнинг ойналари янги соҳага алмаштирилди. 317 та кўп хонадонли уйларнинг олд қисмидаги 76 160 квадрат метр йўлаклар музолама ва синган дархат шохларидан тазаланиб, қум ва туз аралашмалари сепилди.

Бир сўз билан айтганда, юқоридаги маълумотлардан ҳам кўриниб турибдики, кўп квартиралли уйларни бошқариш тизimini янада такомиллаштириш ва уй-жойларга хизмат кўрсатиш ишлари амалга оширилиши молиялаштирилган ва улар жорий йилда фойдаланишга топширилди.

Фақат бу эмас, ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш дастурларига кўра, 2022 йилда 1 триллион 179 миллиард сўм

Талабаларнинг иккинчи уйи

Омирбай ЕСБЕРГЕНОВ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Яқин кунларда университетнинг янги қурилаётган талабалар ётоқхонаси фойдаланишга топширилган экан, деган хушxabар ёшлар қалбини қувончга тўлдирди. Чунки талабаларнинг кўпчилиги ижарада яшаб келаётган эди. Ижара пули, йўлқира кабилар сифатли билим олишига таъсир кўрсатиши турган гап. Президентимизнинг эътибори туфайли яқинда Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университетида 400 ўринга мўлжалланган талабалар ётоқхонаси фойдаланишга топширилди.

Ётоқхона қурилиши ва реконструкция ишлари учун университет бюджетдан ташқари қўшимча 14 млрд сўмдан зиёд маблағ ажратилиб "Инвест Строй Нукус" МЧЖ қурувчилари томонидан бунёд этилди. Шу билан бирга қўшимча замонавий услубда икки ярусли ётоқ ўринлари ишланган 550 ўринга мослаштирилди. Барча шароитлар яратилган ётоқхона талабаларнинг ҳақиқий иккинчи уйига айланди.

Шу пайтгача ижарада яшардим, - деди физика факультетининг 2-курс талабаси Дилназ Тажибаева. - Мўйноқ туманининг "Маденият" ОФИ худудидан келиб, талабалик бахтига муяссар бўлганман. Албатта, ижаранинг моддий томондан қийинчиликлари бор эди. Вақт масаласида ҳам қийналиб, дарсларга кечикиш ҳолатлари кўп бўлган. Энди ётоқхонада 4 нафар дугонам билан бир хонада турагимиз, шароитлар жуда яхши. Овқат, чой тайёрлашимиз учун хавфсиз электр плиталари ҳам бор.

Янги ётоқхона 4 қаватдан иборат бўлиб, ҳар қаватида талабалар манфати учун хизмат қиладиган имкониятлар мавжуд. Бундан ташқари, талабалар вақтларини мароқли ўтказиши, дам олиши, қўшимча тўғрақларда иштирок

Ётоқхона қурилиши ва реконструкция ишлари учун университет бюджетдан ташқари қўшимча 14 млрд сўмдан зиёд маблағ ажратилиб "Инвест Строй Нукус" МЧЖ қурувчилари томонидан бунёд этилди.

етишлари, китоб ўқишлари учун шароитлар яратилган. - Университетимизда шу пайтгача 2 мингга яқин талабалар 6 та корпусли ётоқхонада истиқомат қилар эди, - деди ёшлар билан ишлаш, маънавият ва маърифат ишлари бўйича бўлим бошлиғи Қўтлибай Бекназаров. - Энди яна 2 та корпус қўшилиб, уларнинг сонини деярли икки ярим мингга етди. Асосий эътибор талабалар бандлигига қаратилмоқда. Бунинг учун ётоқхонада хунар ўрғатишга йўналтирилган тикув цехи, гўзаллик салони, қандолат маҳсулотлари тайёрлаш ва бошқа тўғрақлар ташкил этилган.

Университет худудидан кенг қўламли қурилиш ишларини янада давом эттириш учун янги шикат қиладиган имкониятлар мавжуд. Бундан ташқари, талабалар вақтларини мароқли ўтказиши, дам олиши, қўшимча тўғрақларда иштирок

Таъминотда узилиш бўлмайд

Ҳамза ШУКУРОВ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Совуқ туфайли вужудга келган вазият кўплаб соҳа ходимларини синовдан ўтказяпти. Улар аҳолини газ, электр, иссиқ ва совуқ сув, иссиқлик таъминоти соҳасида қийнаётган масалаларга ечим топиб, барча муурожаатларни ўз вақтида бартараф этишяпти. Аёзли кунлар анча чекинган бўлса-да, ҳозирда ҳам улар эл манфаати йўлида жонбозлик кўрсатишмоқда.

"Кўмир таъминот" АЖга қарашли Самарқанд филиали жамоаси ҳақида бу борада ҳар қанча гапириш мумкин. 150 нафардан зиёд ишчи-хизматчини бирлаштирган корхона аҳолига кунда 300-400 тонна кўмир етказиб берапти. Жумладан, олис ҳудудларга 20 минг 759 тонна, шароити оғир маҳалаларга 22 минг 132 тонна маҳсулот тарқатилди. Мавсум бошидан бунён эса 116 минг тоннага яқин таъминот амалга оширилди.

Айни пайтда Ангрендаги кўмир қонидан арзон ва қўлай ёқилгини олиб келишда муаммолар бўлгани йўқ, - деди филиал бош хисобчиси Иштиёр Қаршиев. - 8 та кўмир ombори ва тўртта савдо шохобчаси тақсимотни расамади би-

лан ташкил этгани ютуклар омили бўлмоқда. Бунда жамоанинг фидойи ходимларидан Динара Редзянова, Бобошер Қаршиев, Рамазон Абдиев, Улашбой Мириков, Рустам Мавлонов, Абдурашул Боқиев, Жамшид Қаршиев, Фаррух Сайфидинов, Жўрабек Очилов, Орифжон Қурбанов кабилар айниқса, бошқаларга ибрат бўлишмоқда.

Қурилиш ишлари авжида

Бухоролик бунёдкорлар ҳам бошқа худудлардаги сингари совуқ кунлар синовини энгиб ўтишди. Улар барча объектларда қурилиш-монтаж ишларини изчил давом эттириш билан бирга, жорий йил хисобидан вилоятнинг Ёғдудов ва Қорақўл туманларида "Янги Ўзбекистон" массивларини қуриб, ниҳоясига етказиш учун зарур маблағ ва кучларни сафарбар қилишган.

Шу ўринда айтиш жоизки, қад ростлаётган 2 та массивда 5 та ижтимоий соҳа объектлари ҳам барпо этилмоқда. Мазкур объектларда умумий қиймати 22,7 миллиард сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилиши молиялаштирилган ва улар жорий йилда фойдаланишга топширилди.

Фақат бу эмас, ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш дастурларига кўра, 2022 йилда 1 триллион 179 миллиард сўм

маблағ ажратилган бўлиб, ушбу маблағлар хисобига туман ва шаҳарларда юзлаб ишлаб чиқариш корхоналари, мактаб, боғча, кўп қаватли турар жойлар, маъмурий бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Шулар баробарида маҳаллардаги ички ҳамда халқаро миқёсдаги йўллар замона талабига мослаштирилди.

Яна бир маълумот, вилоят ҳокимлиги ҳузуридаги "Ягона буюртмачи хизмати" инжиниринг компанияси буюртмачилигида ижтимоий ва ишлаб

чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш дастури доирасида 392,9 миллиард сўмлик 68 та объектларда қурилиш-монтаж ишлари бажарилиши белгиланган бўлиб, айни пайтда 379,5 миллиард сўмлик иш бажарилган. Ушбу объектларнинг 59 таси ўз муддатида фойдаланишга топширилган ва 9 таси 2023 йилга битказилади. Шу кунларда бу объектларда бунёдкорлик ишлари жадал бормоқда.

Ўз мухбиримиз.

Яна бир бино қад ростламоқда

Самандар ПАРДАБОВЕВ, ЎзДЖТУ талабаси.

Пойтахтимизнинг Сергели тумани, кичик ҳалқа йўли Лутфқор чорраҳасида "Ўзсаноатқурилиш" МЧЖ томонидан яна бир кўп қаватли янги бино бунёд этилмоқда. У 5 қаватдан иборат бўлиб, биринчи қавати аҳолига хизмат кўрсатувчи турли хилдаги дўконлар учун мўлжалланган.

Хабарингиз бор, икки йил аввал Президентимиз ушбу туманга ташрифи давомида эркин иқтисодий зонани йўлга қўйиш орқали тадбиркорликни ривожлантириш ва аҳолига кўп квартиралли турар жойларни қуриш тақлифини берган эди. Бугунги кунда қад ростлаётган ушбу бино ҳам ана шу тақиф асосида бунёд этиляпти.

Қурилиш ишларига масъуллардан бири, Муслимбек Камоловнинг айтишича, иншоотда дастлабки ишлар ўтган йилнинг охирида бошланган бўлиб, жорий йилнинг май ойида уни тўлиқ фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилинган эди. Иншоотга бир миллиардга яқин маблағ ажратилган. Зарур материаллар ўзимизда ишлаб

чиқарилгани бино таннархининг бирмунча арзон бўлишини таъминламоқда.

Қишнинг совуқ кунларига қарамасдан объектда ишлар бир муддат бўлса-да тўхтаб қолган эмас. Бинода асосий юмушлар бажарилиб, ҳозирда ички пардозлаш ишлари ва эшик-роларни ўрнатиш жадаллик билан борапти.

Туғилган кунингиз муборак бўлсин!

Февраль ойининг шу кунларида таваллуд айёмларини нишонлаётган

Ўзбекистон Республикаси Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги хоналар фарроши **Мухтабар Юсупова**,

"Тошгипрогор" АЖ 1-сонли архитектура қурилиш сектори устахона бош муҳандиси **Сергей Денисов**, архитектор **Зулфия Мавликаева**, иқтисодчи **Гулноза Зиёева**,

Бухоро вилояти Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик бошқармаси Архитектура-режалаштириш топширигини ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи **Феруз Эгамбердиев**, архивариус **Интизор Сирочева**,

Жиззах вилояти, Зомин тумани қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик бўлими бош мутахассиси **Муҳиддин Ниязов**, Мирзачўл тумани қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик бўлими бош мутахассиси **Акбар Абдиев**, Жиззах шаҳар қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик бўлими бош мутахассиси **Мирзоид Ачилов**,

Уларга сихат-саломатлик, узоқ умр, оилавий хотиржамлик, мустақкам соғлиқ тилаймиз!

Қорақалпоғистон Республикаси Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик вазирлиги Шаҳар ва туман қурилиш бўлими фаолиятини мувофиқлаштириш бўлими бошлиғи **Жеткербай Жексембиев**, ҳайдовчи **Жаксыбай Раманов**, Шуманай тумани қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик бўлими бош режаларни амалга ошириш ва объектларни жойлаштириш бўйича архитектор **Бахтияр Узакбаев**,

Навоий вилояти, Кармана тумани қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик бўлими бошлиғи **Рихситилло Холмўминов**,

Самарқанд вилояти, Каттақўрғон шаҳар қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик бўлими бош мутахассиси **Маъмуржон Дўсанов**,

"Шаҳарсозлик хужжатлари экспертизаси" ДУК Сирдарё вилояти филиали етакчи мутахассиси **Моҳидил Холбаева**ларни таваллуд куни билан чин дилдан муборакбод этамиз.

"Respublika mulk markazi" МЧЖ Қорақалпоғистон Республикаси филиали

бошланғич баҳоси ошиб бориши тартибда ўтказиладиган очиқ аукцион савдога тақлиф этади!

Аукцион савдога Қораўзак давлат ўрмон хўжалигининг 2023 йил 2 февралдаги 86-сонли алоқа хатига асосан, Қораўзак тумани, Қорақалпоғистон кўчаси, 3-уйда сақланаётган, 1993 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 95 416 АВА бўлган, қониксиз таъмирталаб ҳолатдаги "DJIP" русумли машина қўйилмоқда. **Бошланғич баҳоси** - 13 741 900 сўм.

Аукцион савдо 2023 йил 10 март куни соат 11.00 дан бошлаб Нукус шаҳри, А. Шамуратов кўчаси, 117-Б уй манзилида жойлашган "Qoqalpoq mulk markazi" МЧЖ биносида ўтказилади.

Аризаларни қабул қилишнинг охириги муддати: аукцион савдодан бир кун олдин соат 18.00 гача.

Савдо ғолиби деб топилган шахсларга 20 иш куни ичида сотувчи билан олди-сотиди шартномаси тузиш мажбурияти юклатилади. Сав-

дога қўйилган автотранспорт воситаси билан шанба ва яқшанбадан ташқари кунлари бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин.

Аукцион савдода иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризалар расмий иш кунлари соат 10.00 дан 16.00 га қадар қабул қилинади (13.00 дан 14.00 гача тушлик вақти).

Савдода қатнашиш учун талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини савдо ташкилотчиси "Respublika mulk markazi" МЧЖ Қорақалпоғистон Республикаси филиалининг қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 2020 8000 7005 7145 2012 АТБ "Давр банк" Олмасор филиали МФО 01121 СТИР 200 933 850 ОКОНХ 84200.

Аукцион савдо ўтказиладиган манзил: Нукус шаҳри, А. Шамуратов кўчаси, 117-Б уй.

Тел.: 61-222-84-44. Расмий сайти: www.rmm.uz

Сифатли йўл қурилиши аҳоли саломатлигининг гарови

Бугунги кунда транспорт қурилиши республикамизда жадал суръатларда ривожланиб бораётган тармоқлардан бири. Яхлит услубда қуриладиган кўприклар, ноодатий чорражалар, тезюрар поезд йўллари ва авиация иншоотларининг ортиб бориши бунинг яққол мисолидир. Бундай объектларнинг қурилиши нафақат қурувчи ва лойиҳачиларни балки ўз навбатида, лойиҳалар ва қурилиш жараёнини назорат қилиб боровчи орган вакиллари ҳам тинимсиз ишлашга мажбур қилади. Қурилиш ҳужжатларини экспертизадан ўтказувчи мутахассисларни ҳам бу борада билим ва кўникмаларининг юқори савияда бўлишини талаб этади.

Мутахассиснинг бугунги тажрибалари билан ўртоқлашиш учун "O'zbekiston bunyodkori" мухбири Наргиза МИРЁҚУБОВА Ўзбекистон Республикаси Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги "Шаҳарсозлик ҳужжатлари экспертизаси" ДУК транспорт қурилиши йўналиши эксперти Шухрат МИРХОДЖАЕВ билан суҳбатда бўлди.

– Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Шаҳарсозлик ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш тартибларини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига асосан бугунги кунда қурилиш лойиҳаларини экспертизадан ўтказиш ишлари янги поғонага чиқди, – деди Шухрат Мирходжаев. – Энг аввало, ушбу қарорга асосан барча турдаги лойиҳалар "Шаффоф қурилиш" миллий ахборот тизими орқали амалга оширилади. Тизим энг аввало экспертиза-тартитибот жараёنларини тўлиқ рақамлаштириш бўйича соҳада шаффофликни таъминлашга хизмат қилмоқда. Бу, ўз навбатида, лойиҳаларни меъёрий вақтда экспертизадан ўтказилиши, уларнинг сифатли чиқиши ва ҳулоса олингандан кейин ҳам лойиҳага ўзгаришлар киритилишининг олдини олиши учун хизмат қилади.

– Йўлларни лойиҳалаб борадиган бугунги кунда олиб бориладиган ишларга эътибор қаратади.

– Автомобиль йўлларини лойиҳалаш, қуриш ва эксплуатация қилиш соҳаси бугунги кунга қадар бошқа турдош соҳаларга нисбатан бир оз орқада қолган эди. Аммо сўнгги йилларда Ўзбекистон Республикаси Президентининг тегишли қарорлари асосида соҳада бир қатор ислохотлар амалга оширилди. Бунинг самарасида тизимда аста-секинлик билан силжиш кузатишмоқда. Кўп йиллардан бери мамлакатимизда яхлит услубдаги кўприкларни қуриш имкони бўлмаётган эди. Бунга сабаб эса миллий кадрларнинг камлиги эки деярли йўқлиги. Турк ва рус мутахассисларини Ўзбекистонга таклиф қилиб, ёш мутахассисларга уларнинг тажрибаларини ўргатиш орқали бугунги кунга келиб юртимизда яхлит оралиқли кўприкларни қўрқмасдан барпо этишга имконият яратилди. Айниқса, шаҳар кўчаларини ҳозирда тарздаги йўлларни лойиҳалаш орқали пойтахтимизга алоҳида да чирой ва қулайликлар берилиши ҳам йўлсозликнинг илгариллашига асос бўлди.

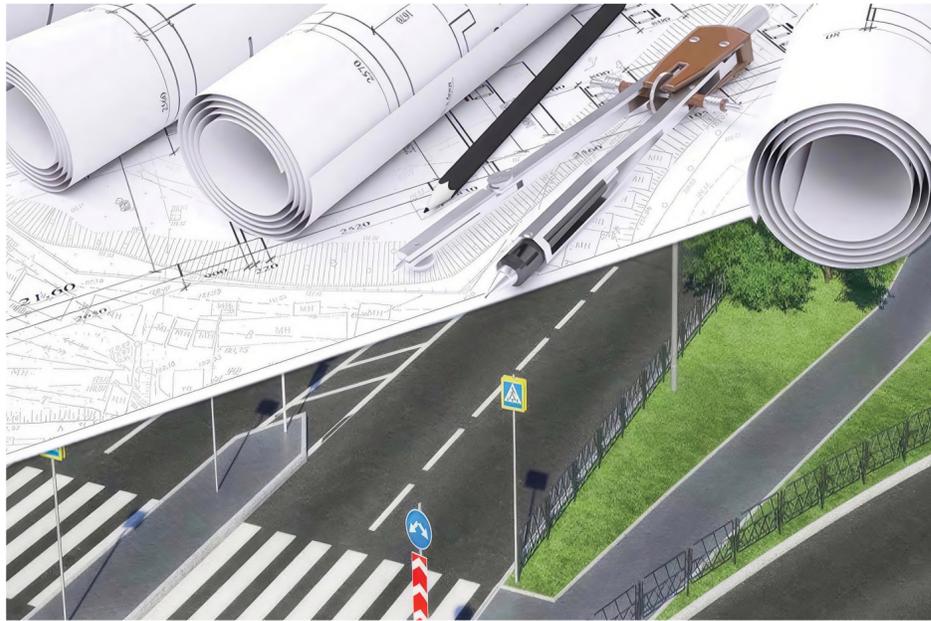
Аммо ҳали бу соҳада тажриба маррасига ета олганимиз йўқ. Чунки, йўлсозларнинг олдида ўз ечимини кутаётган бир қанча муаммолар ва масалалар борки, булар ўз навбатида йўловчилар ва фойдаланувчиларнинг беҳатар ҳаракатланганига, йўлдаги комфортнинг етишмаслигига олиб келмоқда. Мен авваламбор, йўлларимизда пиёдаларга бўлган устуворликнинг

етишмаслигини айтиб ўтган бўлардим. Сув қочириб тизимидаги носозликлар ва етарлича уйланимдан чиқарилган қоррорлар ҳам йўл қопламаси ҳамда асосий узоқ йиллар фойдаланишига салбий таъсир кўрсатади. Қурилиш материаллари, айниқса, асфальт қоршимасини тайёрлаш бўйича ҳам бир оз тер тўкишга тўғри келади. Чунки, асфальт бу – йўл қурилишининг энг асосий элементи. Унинг сифати йўлнинг узоқ вақт мобайнида халққа хизмат кўрсатишига муҳим ўрин тутди. Албатта, бу каби камчиликлар фақатгина лойиҳачи ёки ишлаб чиқарувчининг қарори ё ижроси билан бартараф этилмайди. Масалага комплекс ёндашишга муаммоларни ечиш мумкин. Экспертиза соҳаси вакиллари ҳам бу борада ўз устида ишлашлари ва лойиҳачиларга етарлича ёрдам беришлари керак.

– Йўллардаги носозликлар йўловчиларга қатор нуқулликларни келтириб чиқаради. Умуман, мутахассис сифатида йўлларни қуришда эътибор қаратилиши лозим бўлган муҳим жиҳатлар нималардан иборат, деб ҳисоблайсиз?

– Автомобиль йўлларига қўйиладиган асосий талаб бу – ҳавфсизлик. Ҳавфсиз йўлнинг олтин қоидаси бу – йўлларда тезликни камайтиришдир. Аммо бу ҳар доим ҳам ижобий натижа беравермайди. Автомобилда ҳаракатланаётганда тезликни камайтириш йўлларда тирбандликка сабаб бўлиши мумкин. Шу сабабли ҳам бугунги кунда автомобиль йўллари мутахассислари ушбу масалада тинимсиз изланишлар олиб боришмоқда. Европа ва Шарқий Осиё мамлакатлари тажрибасини ўрганганимизда йўлларда деярли авария бўлмағлига гувоҳ бўлганимиз ва улар бу ютуқга шаҳар кўчаларида тезликни тушириш билан эришишган. Аҳолининг ақсарияти шахсий транспортдан кўра, жамоат транспортида ҳаракатланиши ёки ишга, ўқишга велосипедларда қатнашга одатланган. Бу эса йўлларда транспорт воситасининг ортиб боришининг олдини олган ва йўлларда деярли тирбандлик бўлмағлигига олиб келган.

Миллион шаҳарлардан ҳисобланган Шанхай ёки Пекинни мисол қилиб кўрсатиш, йўлларда ҳаракатни тартибга солиш усулларини аниқлаш учун жуда қулайдир. Чунки, велюйлақлар ва велосипед транспортининг ривожланиши бу шаҳарларда халқнинг нафақат иш ва ўқишга кечик-

маслигига, балки, соғлом турмуш тарзини кеңиришга ҳам олиб келган. Демак, Ўзбекистон шаҳарларида ҳам шахсий автомобилларни уйда қолдириб, ўзлари жамоат транспорти ёки велосипедда ҳаракатланиш учун қулай шароитларни яратишга эътибор қаратиш лозим. Бу жараёнда эскича стандарт талабларидан воз кечилган қурилиш материалларини яратиш вақти аллақачон етиб келган. Менимча, асфальт қоршималари бўйича ҳам олимлар, ишлаб чиқарувчилар ва қурувчилар ўз талабларини ўзгартириш даври келди. Бу ўзгаришлар асфальт қоршималарини тоғ тошларидан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқишга аста-секин ўтиш, боғловчи қисملарга бўлган талабни мамлакатимизнинг иқлим шароитидан келиб чиқиб танлаш ва қурилиш технологиясига жиддий амал қилишни ўз ичига олмоғи зарур.

– Биз кўплаб соҳаларда хорих тажрибасини эътироф этамиз. Хусусан, қурилиш ва йўл қурилиши ҳақида чет эллик мутахассисларнинг ёндошувлари таянамиз. Бундай ҳол. Чунки ривожланган мамлакатларда сифат бирламчи ўринда туради. Бунинг самараси юқори бўлишини йўллар тасдиқлаб турибди. Шу маънода йўл қурилиши соҳасида халқаро ҳамкорлик алоқаларига ҳам тўхталиб ўтгансиз.

– Узоқ йиллар давомида эски стандартларда ишлаш, ишлаб чиқариш ва техника-технологияларнинг ривожланмаслиги, яхши кадрларнинг камайиб бориши ва мутахассисларнинг ўз устида ишламаслиги салбий оқибатларни келтириб чиқараётган эди. Бироқ, сўнгги вақтларда мамлакатимиз йўл қурилишида олиб бориладиган ислохотлар, мутахассисларнинг тажрибалари камлигини кўрсатиб қўйди. Шу сабабли ҳам мамлакатимиз йўл қурилишида ислохотларни амалга ошириш учун чет эллик мутахассисларини жалб қилишга тўғри келди. Аслида, бу энг тўғри қарор. Чунки, бу қадар тез суръатларда олиб

бориладиган ислохотлар ортидан етиб бориш, керак бўлса, янги таклифлар, янги қоррорлар билан ҳайдовчи ва йўловчиларни ҳавфсиз ҳаракатини таъминлашга эришиш долзарб эди. Бу борада энг аввало, туркиялик мутахассисларга мурожаат қилинди. Бир оз фарқли бўлган меъёrlар ўрганилиб, керакли деб топилганлари, бошқа иншоот ва йўлнинг мулк тизими, қонуниятига таъсир қилмайдиган қисми таллаб олинди ҳамда амалда қўлланила бошланди. Бунга шаҳар йўлларида йўл тасмаларини кискартириш, сувларни ёпиқ дренажлардан қочириб, йўл ёқаларидаги оқиқ ариқларнинг олдини ёпиш каби лари ни мисол қилиш мумкин. Албатта, турк мутахассислари бугунги кунда фақат Ўзбекистонда фаолият олиб бормайдилар. Улар бир неча йиллардан бери ҳамкорликда иш юритаётган Германия, Россия, Озарбайжон, Испания, Жанубий Корея каби давлатларда ҳам фаолият юритишмоқда.

– Аналга ошириладиган истиқболли лойиҳалар ҳақида ҳам маълумот берамиз.

– Бугунги кунда Ўзбекистонда олиб бориладиган асосий ишлар бу маҳаллий йўлларни тартибга солишдир. Маҳаллий йўлларга молия ташкилотлари кредитлари эвазига мамлакатимизнинг бир қанча вилоятларида анчадан бери эътибордан четда қолиб келган маҳаллий йўлларни қуриш ва қайта қуриш жадал суръатларда олиб боришмоқда. Бугунги йўл қурилишида бетон материалларидан қопламалар қуриш ишлари битум маҳсулотини қўллашни иқтисод қилади. Бу эса, ўз навбатида, мамлакат валюта захирасини тежашга сабаб бўлади. Бундан ташқари, бетон йўллар асфальт йўлларга қараганда 1,5 баробар кўпроқ муддат хизмат қилади. Албатта, халқаро магистраль йўлларни барпо этиш ҳам тўхтаб қолгани йўқ. Ҳозирда Тошкент – Самарқанд, Тошкент – Андижон пуллик йўлларини барпо этиш масаласи ҳам кун тартибидан ўрин

олган. Бугунги кунда бу йўлларни лойиҳалаш ишлари амалга оширилмоқда. Уйламанки, тез кунларда мамлакатимизда биринчи пуллик йўл қурилишига старт берилади.

– Йўл қурилиши, уларни лойиҳалашда назорат ва экспертиза жараёни қандай кечмоқда?

– Албатта, йўл қурилиш соҳасидаги ислохотлар уни назорат қилувчи органлар мутахассисларини йўл қурилиши мутахассислари билан баробар ишлаш ва ўрганишларини тақозо этади. Биз балки, улардан бир қадам олдинда юришга ҳам мажбурдиримиз. Чунки назоратчилар улар томонидан бажарилган ишларни текшириш олиш қобилиятига эга бўлишлари шарт. Акс ҳолда кўп вақт ўтмай лойиҳалар яна сифатсиз экани кўзга ташланади. Шу сабабли ҳам бугунги кунда экспертиза мутахассисларининг олдида кўплаб вази-фалар турибдики, бу иш вақтидан узилмаган ҳолда янги стандартларни ўрганишни тақозо қилади.

Автомобиль йўлларида авариялар со-нини камайтириш бу нафақат уни лойиҳалаш ва қурган инсонларга, балки, улардан фойдаланувчи йўловчиларга ҳам боғлиқ. Ҳайдовчиларни автомобиль бошқаришдаги тажрибасини ошириш, йўловчи ва ҳайдовчиларнинг бир-бирларини ўзаро ҳурмат қилишлари ва энг асосийси, йўл қодаларига жиддий муносабатда бўлиш йўлларда содир бўладиган кўнгилсиз ҳолатларни 80 фоизга камайтиради. Бироқ, шундай бўлса-да мутахассислар томонидан ҳайдовчиларни тартибли юришга мажбурловчи элементлар йўлларда қўллаш технологиясини жорий этиш масаласи кун тартибидан турибди. Чапга бурилиш ва қайрилиб олиш-ни йўллардан мулк олиб ташлаш ҳам ана шу усулларнинг биридир. Бу борада ҳали кўп ишлашимиз ва кўплаб янги қоррорлар чиқаришимиз керак. Бунинг учун имкони-ят ва ресурсларимиз етарли.

IQTIMOY-IQTISODIY GAZETA
O'ZBEKISTON BUNYODKORI
СТРОИТЕЛЬ УЗБЕКИСТАНА

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Батир Закиров (Тахрир хайъати раиси), Шерзод Ҳидоятлов, Давронжон Адилов, Жалол Арашов, Қозим Туляганов, Юлдаш Мағрупов, Жамшид Исмаилов, Бобир Элмуродов, Қудратбек Хошимбеков.

ТАҲРИРИЯТ:

Бош муҳаррир **Дилшод Жалолов**
Бош муҳаррир ўринбосари **Райҳона Ҳўжаева**
Саҳифаловчи **Акмал Махкамов**
Мусахҳиҳ **Марҳамат Мусулмонқулова**

Газета «Ўзбекистон бунёдкори» **Наширёт уйи МЧЖ томонидан нашрга тайёрланди.**

«ЎЗБЕКISTON БУНЁДКОРИ» НАШИРЁТ УЙИ МЧЖ МУАССИСЛАРИ:

Ўзбекистон Республикаси Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги, «Ўзсанотқурилишматериаллари» уюшмаси, «ЎЗГАСКЛИТИ» ДУК, «ЎзшаҳарсозликЛИТИ» ДУК, «Қишлоқ қурилиш инвест» ИК МЧЖ, «ЎзгеорангметЛИТИ» ДУК.

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100035, Тошкент шаҳри, Ниязбек йўли кўчаси, 1-уй.
Телефонлар:
71-234-47-18 (қабулхона),
71-234-47-19 (таҳририят),
71-234-47-20 (бухгалтерия),
71-208-12-00 (реклама ва обуна бўлими).
E-mail: info@uzbunyodkor.uz

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ

ТЕЛЕФОН РАҚАМЛАРИ:
Қорақалпоғистон Республикаси: 90-590-37-15.
Андижон вилояти: 93-410-15-18.
Бухоро вилояти: 99-705-50-15.
Жиззах вилояти: 99-525-30-05.
Наманган вилояти: 99-731-17-40.
Наманган вилояти: 90-553-02-34.
Самарқанд вилояти: 95-560-30-45.
Сурхондарё вилояти: 91-981-61-63.
Фарғона вилояти: 90-230-85-23, 90-163-63-82.
Қашқадарё вилояти: 99-503-43-39.
Хоразм вилояти: 97-459-74-85.

Газета 2016 йил 25 июлда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 0874-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси – 466. Бунортма – Г-237. 1768 нусхада босилди. Қоғоз бичими А-2. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилган. Баҳоси келишилган нарҳда. ISSN 2181-8762. Таҳририятга келган кўлемалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди. Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул.

КОРХОНА МАНЗИЛИ:

Тошкент шаҳри, «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Набатчи муҳаррир – Р. Ҳўжаева.

Набатчи – И. Ибодулло.

ЎА яқуни – 23.25.
Топширилди – 23.50.

9-FEVRAL — ALISHER NAVOIY TAVALLUD TOPGAN KUN

Navoiy hikmatida mujassam hayot

Navoiy hikmatlari:

- Kishining odobi uning boyligidan yaxshidir.*
- Oxirat savobi dunyo rohatidan yaxshidir.*
- Til zarbasi – tish o'rig' idan kuchliroq.*
- Ko'p toatdan oz ma'rifat yaxshi, aqlli dushman axmoq do'stdan yaxshiroqdir.*
- Yomon do'st – shaytonlidir.*
- Til sukuti – inson salomatligi.*
- Seni yomonlikka boshlagan kishi dushmaningdir.*
- Kimki ko'ngilni qattiq so'z bilan jarohatlar ekan, unga achchiq til zaharli nazzadek sanchiladi.*
- Muloyim so'z vahshiyarlarni ulfatga aylantiradi.*
- Sehrgar – ohang bilan afsun o'qib ilonni idan chiqaradi.*
- Ko'p bemaza so'zlaydigan ezma – kechalari tong otguncha tinmay huradigan itga o'xshaydi.*
- Tili yomon odam – xalq ko'nglini jarohatlaydi, o'z boshiga ham ofat yetkazadi.*

Nazokat SHERBOYEVA, Yangibozor tumanidagi 30-maktabning ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi.

Qadimdan ma'lumki, buyuk insonlar o'zlaridan buyuk nom qoldirish uchun madrasalar, saroylar, qasrlar qurdirganki, ularning nomlari necha asrlar davomida abadiy yashab kelmoqda. Ana shunday adabiyot darg'alaridan biri – Alisher Navoiydir. Alisher Navoiy dastlab adabiyotga shoir sifatida kirib kelib, she'riyat qasrini qurdi, g'azal mulkining sultoniga aylandi.

Insonni olam gultoji, deb ulug'lagan hazrat Navoiyning butun hayoti va ijodi zamirida ezgulik, adolat, nafasot kabi yuksak tuyg'ular dunyoni obod va munavvar qiladi, bashariyatni ma'naviy halokatdan qutqaradi, degan qat'iy ishonch mujassam deb bejiz aytilmagan. Biz Navoiy bimgimizni dostonchilikni dunyoga tanitgan inson sifatida bilamiz. Uning har bir dostoni ming gavhar, dunyolarga teng. Jumladan, "Hayrat ul-abror" dostonida ham bu g'oya o'z aksini topgan. Dostonning shu haqdagi maxsus bobida Navoiy so'zni olam yaralishining asosi deb hisoblaydi va uning martabasini ulug'lab, so'zdek qimmatbaho narsaga hatto gavhar ham sadaf bo'la olmasligini ta'kidlaydi:

*So'z guharig' a erur oncha sharaf
Kim bo'la olmas anga gavhar sadaf.*

Darhaqiqat, hayotimizning har bir lahzasida ro'y berayotgan voqealarda beixtiyor Navoiy bobomizga murojaat qilamiz. Ya'ni, u zotining ma'nosida minglab fikr jamlangan hikmatlariga umri davomida bir bor murojaat qilmagan inson topilmasa kerak. Biz har doim amal qilishimiz kerak bo'lgan Navoiy hikmatlarini sizga ham ilindim. Ushbu hikmatlardan darslarimda o'zim ham unumli foydalanaman.